

Укладачі:

Дзюблик О. Я., д-р мед. наук, проф.; Гуменюк М. І, д-р мед. наук, пров. наук. співроб.; Капітан Г. Б., канд. мед. наук, старш. наук. співроб.; Ячник В. А., канд. мед. наук, Вчений секретар; Сухін Р. Є., канд. мед. наук, старш. наук. співроб.; Денисова О. В., канд. мед. наук, старш. наук. співроб.; Боророва О. Л., мол. наук. співроб. (НІФП НАМНУ); Дзюблик І. В., д-р мед. наук, проф. (Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика); Яковенко О. К., канд. мед. наук (Волинська обласна клінічна лікарня)

Рецензенти:

Зайков С. В., професор кафедри фтизіатрії і пульмонології ДУ «Національний університет охорони здоров'я України ім. П. Л. Шупика МОЗ України», д-р мед. наук, проф.;
Меренкова Є. О., пров. наук. співроб. відділення інтерстиціальних захворювань легень НІФП НАМНУ, д-р мед. наук.

Голова профільної проблемної комісії МОЗ та НАМН України:

акад. НАМН України, д-р мед. наук, проф. Ю. І. Фещенко

Голова експертної комісії: д-р мед. наук, проф. І. А. Калабуха**Відповідальний за випуск:**

Державна установа «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України», 10, вул. Миколи Амосова, м. Київ, 03038 Тел. (044) 275 54 88, факс. (044) 275 21 18 E-mail: secretar@ifp.kiev.ua

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
Державна установа
“Національний інститут фтизіатрії і пульмонології
ім. Ф. Г. Яновського НАМН України”
(НІФП НАМНУ)

УДК: 616.23/.25,616.986.988:616.24-002-07-084.001.5

Випуск із проблеми
"Фтизіатрія і пульмонологія"

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного інституту
фтизіатрії і пульмонології
ім. Ф. Г. Яновського,
протокол №7
від «18» жовтня 2022 р.

**АЛГОРИТМ ЕТІОЛОГІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ
ДІАГНОСТИКИ ЗБУДНИКІВ НЕГОСПІТАЛЬНОЇ
ПНЕВМОНІЇ ПІД ЧАС ЕПІДЕМІЇ COVID-19 АБО ГРИПУ**
(інформаційний лист)

Пропонується для впровадження в практику лікувально-профілактичних закладів пульмонологічного та терапевтичного профілю алгоритм етіологічної лабораторної діагностики збудників негоспітальної пневмонії під час епідемії COVID-19 або грипу, що розроблений та апробований у відділенні технологій лікування неспецифічних захворювань легень НІФП НАМНУ, суть якого полягає у певній послідовності використання сучасних діагностичних швидких тестів, молекулярно-біологічної (полімеразно-ланцюгова реакція) та класичної мікробіологічної діагностики.

У періоди спалахів респіраторної вірусної інфекції роль вірусних патогенів у виникненні негоспітальної пневмонії (НП) суттєво зростає, що значно посилює тяжкість перебігу захворювання та є причиною його чисельних ускладнень. Саме тому своєчасна ідентифікація вірусної та вірусно-бактеріальної етіології НП має першочергове значення у подальшому виборі терапевтичної тактики цієї категорії хворих. Розроблений алгоритм етіологічної лабораторної діагностики НП враховує рекомендації діючих національних клінічних настанов з НП (2019 р.), грипу та гострих респіраторних інфекцій (2018 р.), а також керівництво ВООЗ щодо ідентифікації SARS-CoV-2 (2022 р.), та передбачає послідовне застосування різних діагностичних методик, перш за все швидких тестів (ШТ), в залежності від часу появи клінічних проявів захворювання та отриманих результатів. Їх простота та швидкість використання, висока інформативність та економічність дає можливість отримати етіологічний діагноз COVID-19 або грипу через 10–15 хв. Застосовування ШТ для ідентифікації інших респіраторних вірусів доцільно лише в умовах відповідної епідеміологічної ситуації (епідемії на ГРВІ) та негативного тесту на грип або COVID-19, а тестування на бактеріальні патогенні – лише за наявності клініко-рентгенологічних ознак такої інфекції.

Запропонований алгоритм дозволяє значно покращити етіологічну діагностику НП - встановити етіологічний збудник у 89,0 % хворих за короткий проміжок часу (10-15 хв.), що сприяє зниженню навантаження на лабораторну службу, вчасному призначенню етіотропної терапії та позитивно впливає на ефективність лікування хворих. Спосіб простий у практичному використанні та не потребує додаткових витрат.

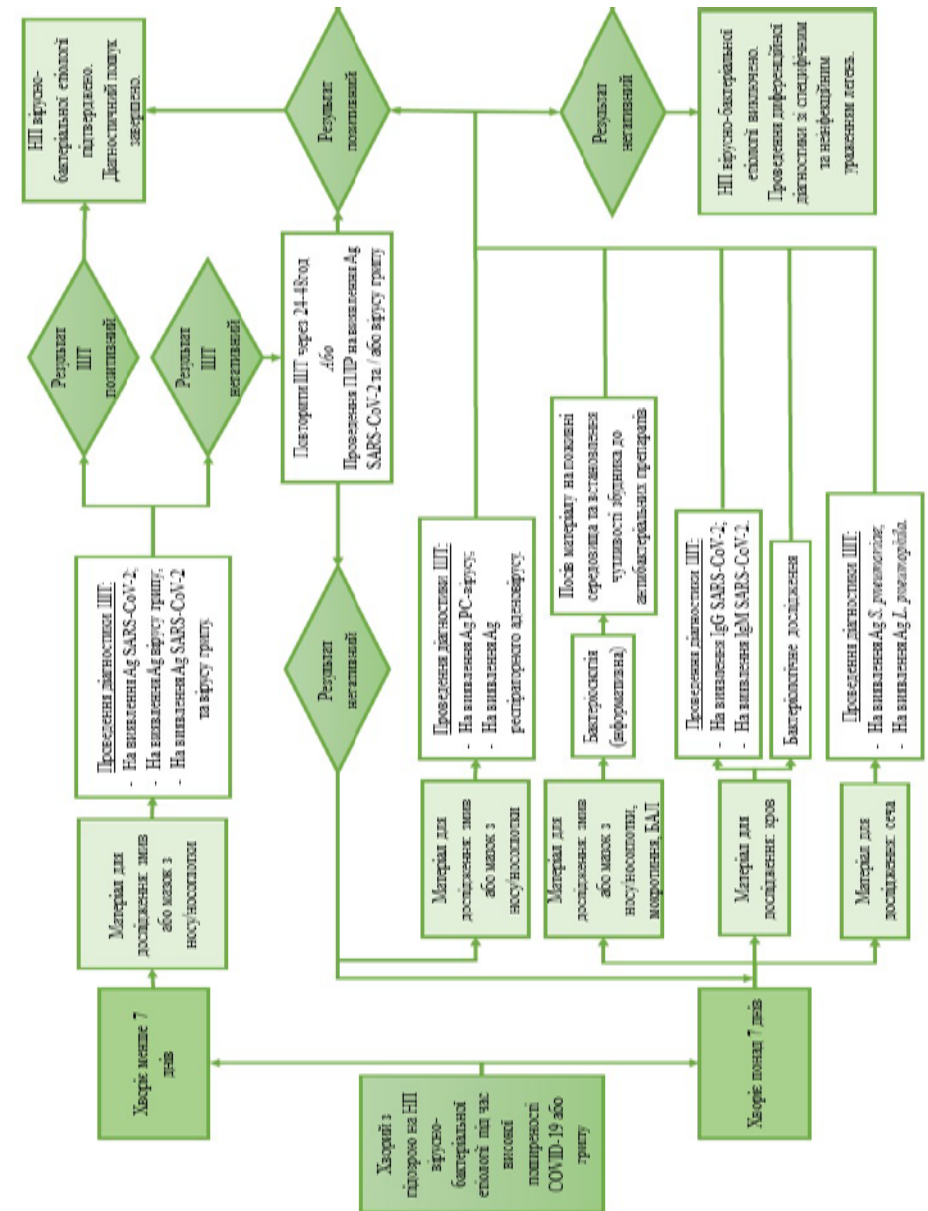

Рис. Алгоритм етіологічної лабораторної діагностики збудників у хворих на НП під час епідемії COVID-19 або грипу